

Ob obletnici rojstva Otona Zupančiča

Triinsedemdeset let je minilo, kar se je rodil Oton Zupančič. Prvi za Cankarjem se je uvrstil med vodnike bojev slovenskega naroda, ki je s pesniško domišljivostjo videl pot, kakor jo je moral hoditi slovenski narod iz črno žolte Avstrije v Jugoslavijo, ki naj mu da popolno gospodarsko-politično in kulturno svobodo.

Vrstnika Dragotin Kette in Murn-Aleksandrov sta umrla, še preden se je previlo njuno pesniško gledanje v kristalno čisto besedo. Ivan Cankar je umrl na pragu predaprilske Jugoslavije in mu je bilo prihranjeno razočaranje, ki ga je pil in izpil Oton Zupančič do zadnje kaplje, saj mu ni bilo prihranjeno niti zadnje razočaranje po zmagi, ko so hoteli ogoljufati slovenski narod za njegove pravice tisti, ki jim je nosil na odprtih dlaneh svoje srce, ker je verjel, da so skrbni varuhi luči svobode in pravice, ki so jo l. 1918 prižgali. Omahnil je tedaj v grob in

V prometnih nesrečah je bilo 7 smrtnih žrtev in 36 lažje poškodovanih, materialne škode je bilo za približno 1.270.000 din.

Upravni aparat MLO znižan na 34 %

Skladno z reorganizacijo se nadaljuje tudi zmanjšanje upravnega aparata. Tako je od 633 uslužbencev MLO v letu 1948 ostalo zaposlenih le 279, to je 34%. Pri tem pa delo ne trpi nobene škode, ampak je celj boljše kot je bilo prej.

ni več videl, kako so se naši narodi zjekleneli v osamelem boju vrgli v gospodarski boj z novo močjo prav tako, kakor je bil v svojem pesniškem videnju in neskončni veri v stvarilnost svojega naroda zapel in ponavljal.

Sele ko je Oton Zupančič umrl, smo spoznali, kakšna izguba je to za naš narod. Kar smo prej sicer že vedeli, smo sedaj tudi čustveno začutili. Ne mislim pri tem toliko na izgubo pesnika, ki je enkrat, kakor je bil enkrat Prešeren in je med njima zijala praznina treh človeških rodov, mislim tu predvsem na tvorca in oblikovalca slovenskega jezika in poustvarjalca tujih književnih del.

V peresu Otona Zupančiča in Ivana Cankarja je dobila slovenščina šele tisto izraznost in kultivirano uglajenost, ki jo je usposobila, da izraža najosebnejša, najtišja doživetja, da poje enako, kakor je zapela materinščina največjim pesni-

Medtem, ko je bilo v odnosu na delavce prej 53% uslužbencev, jih je sedaj le še 49%. Vseh uslužbencev in delavcev v 91 ustanovah in 106 podjetjih MLO je sedaj 10.373.

Marsikaj se manjka in nas čaka še veliko dela, zlasti v pogledu investicij. Vendar je dejstvo, da je delo uspešno, da je storilnost podjetij vedno večja, da vedno več ljudi dobiva zaščito in da smo tudi v investicijah napravili napredek.

kom tujih narodov. Tu ne gre več za ponazoritev tujih misli v domači obleki, ki je po meri boljše ali slabše krojena, da so rokavi predolgi in hlače petelinčkove, takih prevodov smo imeli Slovenci dokaj in jih imamo še. Zupančičevi prevodi niso goli prevodi, temveč so slovenske poustvaritve tujih del, ki se pri največjih pesnikih skladajo z izvirnikom po pesniški domišljivosti, pri slabotnejših delih pa jo celo prekašajo.

Malokateri pesnik se more ponášati s tolikšnim številom prevodov, ki jih brez pomisleka lahko upoštevamo prav tako, kakor izvirna dela. Že samo prevodi Shakespearjevih dram bi mu dobili sloves velikega pesnika, tudi če ne bi nič lastnega napisal. Če vzamemo za primer samo zgodovino prevajanja Shakespearovih del pri drugih in to velikih narodih, vidimo, da nas je Zupančičevo delo postavilo v osredje med tiste narode, ki imajo ta dela res pesniško posvojena in ne samo prevedena. Pri Nemcih je uspelo to samo romantiku Tiecku, čeprav je imel lažje delo, ker je bilo Shakespearjevo delo sprejeto na nemške odre že v XVII. stoletju in je slonela na njem vsa zgradba nemške klasične dramatike Goetheja in Schillerja. Francozi so dobili posvojitev Shakespeareja komaj za roj pred nami v prevodih Bandelaira. Toda kaj bi še naprej našteval. Kako je

Zupančič res znal približati tujt svet s svojim svojskim izražanjem in skrbmi našemu človeku, so pač najboljši dokaz uprizoritve Shakespearjevih del na naših ljubiteljskih odrih po podeželju.

Da je mogel Zupančič tako prilagoditi tujega pesnika našemu ušesu, je šlo pač le, ker si je ustvaril iz slovenskega jezika orodje, ki je odsevalo vse izraze človeške duše. S samo pesniško silo je oblikoval Franca Prešeren. Bil je kipar, ki je obtesal brezoblično gmoto jezika, ki je poznal samo vsakdanjo rabo in ji dal širok pesniški izraz, ki je čisto trd v svoji prozorni preproščini. Zupančič ga je izoblikoval v drobno, da pojo vsi naglasi in so se razlile trdote v nadihe senc, ki trepetajo na izoblikovanih ploskvah dodelanega kipa, Vse do Cankarja in Zupančiča daje slovenščina in njeno izražanje nekakšen občutek trdega, okornega jezika, ki se pač dobro sklada s kmečkim okoljem, ko pa seže preko njega, postane tipajoča, negotova. Cankar in Zupančič sta jo naglasila, da poje enako pesniku in znanstveniku. Zato čutimo danes, ko zahteva novo življenje prav tako novo izražanje, še posebno vrzel, ki je nastala v našem kulturnem življenju s smrtjo Otona Zupančiča.

Toda ta občutek nas mora dvigniti k tem strastnejšemu iskanju vsega ustvarjalnega v Zupančičevem delu, kajti tudi dobe epigonov so potrebne in nujne. V njih se posplošijo izsledki velikih ustvarjalcev in pripravijo tla za nove.

Pregelj Bogo